

Kelan linjauksia asiakasmaksulain osauudistuksen toimeenpanossa

Mira Halme

Juristi

Kela, Toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskus

Toimeentulotukiryhmä

Kela|Fpa

Tehostettu palveluasuminen

Tehostettu palveluasuminen

- Tehostetusta palveluasumisesta peritään 1.7.2021 alkaen yksi tulosidonnainen asiakasmaksu, joka kattaa asiakkaan saaman palvelun, mukaan lukien esimerkiksi ateriat.
- Asiakkaalle jätetään asiakasmaksua määritettäessä henkilökohtainen käyttövara, jonka määrä on vähintään 164 e/kk.
  - Asiakkaan henkilökohtainen käyttövara viedään perustoimeentulotuen laskelmaan tuloksi
- Tehostetun palveluasumisen asiakas maksaa käyttövarallaan esimerkiksi mahdollisten kuljetusten omavastuuosuudet, vaatteet, henkilökohtaisen hygienian, puhelimesta aiheutuvat kulut ja muut mahdolliset kulut, jotka eivät sisälly palveluun.
- Kun kunta määrittää asiakkaalle asiakasmaksua, asiakkaan tuloista vähennetään kohtuulliset tehostetun palveluasumisen asumismenot sekä lääkemenot.
- Tehostetun palveluasumisen asumismenoja ei huomioida erikseen perustoimeentulotuen laskelmalla, koska ne on vähennetty asiakasmaksua määritettäessä.
- Kun asiakkaalle tulee oikeus perustoimeentulotukeen myönnetään maksusitoumus lääkkeisiin, vaikka lääkkeet vähennetään asiakasmaksua määritettäessä
  - Jos asiakas on maksanut lääkkeet itse, voidaan meno huomioida laskelmalla
- Asiakkaan perustoimeentulotuen laskelmalla voidaan huomioida menona muita perusmenoja esimerkiksi
  - sairaalalasku,
  - hammasprotetiikan menot tai
  - myöntää maksusitoumus silmälaseihin.

Tehostetun palveluasumisen perustoimeentulotuen laskelma

Tulot

- Tulona asiakasmaksupäätöksessä määritelty henkilökohtainen käyttövara
  - Muita tuloja ei viedä laskelmalle

Menot

- Perustoimeentulotuessa tehostetussa palveluasumisessa olevan henkilön perusosaa vastaavana määränä pidetään asiakasmaksulaissa määriteltyä vähimmäiskäyttövaraa, joka on 164 e/kk.
- Menona voidaan huomioida muita perusmenoina erikseen laskelmalla. Esimerkiksi
  - Terveystuella menot
  - Terveystuella matkoja
- Tehostetun palveluasumisen asumismenoja ei huomioida erikseen laskelmalla

Miten perustoimeentulotuki on laskettu

Laskelma ajalle 1.7.2021 - 31.7.2021

Tulot	Ilmoitettu	Huomioitu
Muu tulo	226,00 e	226,00 e
Henkilökohtainen käyttövara		
Tulot yhteensä		226,00 e
Menot	Ilmoitettu	Huomioitu
Perusosa: Yksin asuva		0,00 e
Käyttövara	164,00 e	164,00 e
Menot yhteensä		164,00 e

Huomioidut tulot ovat 62,00 euroa suuremmat kuin perustoimeentulotuessa huomioitavat menot.

Perhehoito

Perhehoito

- Perhehoidosta peritään 1.7.2021 alkaen yksi tulosidonnainen asiakasmaksu, joka kattaa asiakkaan saaman palvelun, mukaan lukien esimerkiksi ateriat.
  - Perustoimeentulotuessa perhehoito käsitellään samalla tavalla kuin tehostettu palveluasuminen.
- Tämä perhehoidon ohjeistus ei koske asiakasmaksulaissa lueteltuja tilanteita
  - lastensuojelun perhehoitoa,
  - kehitysvammaisten erityishuollon perhehoitoa,
  - vammaisuuden perusteella järjestettäviä perhehoidon palveluja ja tukitoimia
  - tai perhehoitoa, joka järjestetään lääkinnällisenä kuntoutuksena laitoksessa.

Asumismenot siirryttäessä avo- tai laitospalveluihin

Pitkäaikainen laitoshoido, palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen tai perhehoito

Asumismenot siirryttäessä avo- tai laitospalveluihin

- Kun asiakas siirtyy pitkäaikaiseen laitoshoittoon, palveluasumiseen, tehostettuun palveluasumiseen tai perhehoitoon hänellä voi olla asumiskustannuksia kahdesta asunnosta.
- Perustoimeentulotuksessa voidaan huomioida menona sen asunnon asumismenot, josta asiakas muuttaa, siltä osin kuin niitä ei ole vähennetty asiakasmaksua määritettäessä.
- Avo- tai laitospalveluihin siirtyvän asiakkaan asumismenoja voidaan huomioida seuraavasti,
  - Asunnon myyntiajalta (enintään 6 kk)
  - Vuokra-asunnon irtisanomisajalta (yleensä 1 – 2 kuukautta).
    - Asumisoikeusasunnossa irtisanomisaika 3 kuukautta

Tasasuuruiset asiakasmaksut

Tasasuuruiset asiakasmaksut

- Asiakasmaksulain muutos 1.7.2021 korostaa maksun alentamisen ja perimättä jättämisen ensisijaisuutta viimesijaiseen toimeentulotukeen nähden
  - Säännöksen tarkoituksena ei ole kuitenkaan estää toimeentulotuen hakemista tai myöntämistä ennen maksun alentamista ja perimättä jättämistä koskevan asian ratkaisemista.
- Perustoimeentulotuessa otetaan myös jatkossa huomioon muina terveydenhuoltomenoina tasasuuruiset asiakasmaksut
- Kela ohjaa asiakasta hakemaan kuntien/sairaanhoidopiirien/hyvinvointikuntayhtymien terveydenhuollon tasasuuruisiin asiakasmaksuihin alentamista.

Yhteenveto

Muutokset

- Tehostettu palveluasuminen ja perhehoito
  - Tehdään jatkossa käyttövaralaskelma
- Tasasuuruiset asiakasmaksut
  - Kela ohjaa asiakasta hakemaan terveydenhuollon tasasuuruisiin asiakasmaksuihin alentamista.
  - Tasasuuruiset terveydenhuollon asiakasmaksut otetaan kuitenkin huomioon menona

Ei muutosta

- Palveluasuminen
  - Kotiin annettavat palvelut
  - Päihdehuolto
  - Palveluseteli
- Tarvitaan erittely palveluista ja asiakasmaksun sisällöstä. Erittelystä tulee käydä ilmi palveluiden osuudet koko maksun määrästä euromääräisesti tai prosentuaalisesti
- Pitkäaikainen laitoshoido
    - Käyttövaralaskelma

Kiitos!

Mira Halme

Juristi

Kela, Toimeentuloturvaetuksien osaamiskeskus

Toimeentulotukiryhmä

Kela|Fpa